

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.002.04.2022

Pan
Tadeusz Wojciechowski
Wójt Gminy
Sławno
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 31
26-332 Sławno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/072 - Usuwanie wyrobów zawierających azbest

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Sławnie, ul. Marszałka J. Piłsudskiego 31, 26-332 Sławno (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tadeusz Wojciechowski, Wójt Gminy Sławno, od 20 lipca 1994 r. (dalej: „Wójt”)
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Działania samorządu gminy mające na celu realizację Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.2. Zaawansowanie realizacji ww. Programu na terenie gminy.3. Realizacja przez samorząd gminy, jako właściciela/zarządcy nieruchomości, obowiązków w zakresie posiadanych wyrobów zawierających azbest.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2021 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, jeżeli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Rafał Piotrowski, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr LLO/12/2022 z 12 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str.1-5)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Urząd Gminy w Sławnie³ był przygotowany organizacyjnie do wykonywania zadań w zakresie usuwania azbestu. W regulaminach organizacyjnych Urzędu wyznaczono komórkę organizacyjną odpowiedzialną za wykonywanie tego zadania. Jednak uchwalony przez Radę Gminy Sławno „Program usuwania azbestu z terenu gminy Sławno” nie został zaktualizowany po zmianie przelicznika ilości tych wyrobów w 2019 r. w *Bazie Azbestowej* pomimo, że w związku z tym ilość azbestu na terenie Gminy zwiększyła się o 25,8%. Program obejmował zasadnicze elementy wynikające z *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032*⁴. Zgodnie z wymogami tego programu prowadzono działania informacyjno-edukacyjne służące m.in. zwiększeniu świadomości mieszkańców Gminy o niebezpiecznych skutkach dla zdrowia wynikających z kontaktu z azbestem, m.in. podczas organizowanych akcji ekologicznych oraz poprzez rozpowszechnienie ulotek i plakatów opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki. Przyjęty w Programie harmonogram na lata 2012-2032 zakładał coroczne usuwanie i utylizację 395,50 Mg wyrobów azbestowych. Do końca roku 2021 usunięto 1.162.437 kg wyrobów zawierających azbest (średniorocznie 129.159 kg) tj. ok. 10,9% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w okresie objętym kontrolą. Uwzględniając dotychczasową dynamikę usuwania wyrobów azbestowych potrzebne będą co najmniej 73 lata na całkowite usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy. Według NIK, główną przyczyną takiego stanu rzeczy była konieczność poniesienia przez mieszkańców znacznych nakładów na wykonanie nowego pokrycia dachowego, które nie podlegało dofinansowaniu ze środków funduszy ekologicznych, a także brak formalnych możliwości wyegzekwowania przez Gminę harmonogramu usuwania azbestu przyjętego w *Programie*.

Wójt nie podejmował natomiast działań zmierzających do pozyskania informacji od osób fizycznych o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, uznając za wystarczające dokonanie jednorazowego spisu z natury pomimo, że informacje takie osoby fizyczne powinny corocznie przedkładać do Urzędu, zgodnie z art. 162 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁵. W konsekwencji braku takich działań, dane znajdujące się w *Bazie Azbestowej* były niekompletne i nieaktualne.

W latach 2016 – 2021, wbrew przepisom rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest⁶, w Gminie nie została dokonana kontrola stanu i możliwości użytkowania obiektów zawierających azbest.

Ponadto, Wójt nie wywiązywał się z obowiązków nałożonych przepisami prawa w zakresie m.in. podejmowania działań w zakresie usunięcia wyrobów zakwalifikowanych do I stopnia pilności, wprowadzenia aktualnych danych do bazy azbestowej, terminowego przekazywania do Marszałka Województwa Łódzkiego informacji o wyrobach zawierających azbest.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Urząd;

⁴ Dalej: *Program krajowy*

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, ze zm., dalej: Prawo ochrony środowiska.

⁶ Dz. U. Nr 71, poz. 649, ze zm., dalej rozporządzenie azbestowe.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania samorządu gminy mające na celu realizację Programu.

Opis stanu faktycznego

1.1. Rada Gminy w Sławnie w dniu 28 marca 2013 r. Uchwałą nr XXX/210/13 przyjęła dokument pn. „Program Usuwania Azbestu z terenu gminy Sławno”⁸. W badanym okresie nie dokonywano aktualizacji Programu.

1.2. W dniu 6.03.2012 r. Gmina zawarła umowę z firmą zewnętrzną w sprawie sporządzenia „Programu Usuwania Azbestu z terenu gminy Sławno”. Realizacja zamówienia obejmowała wykonanie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, stanowiących pokrycia dachowe lub elewacje obiektów budowlanych na terenie Gminy.

Koszt opracowania Programu, łącznie z inwentaryzacją wyniósł 23,0 tys. zł brutto i sfinansowany został w wysokości 18,4 tys. zł dotacji Ministerstwa Gospodarki oraz 4,6 tys. zł ze środków budżetu Gminy Sławno.

(akta kontroli str. 6-10)

1.3. W okresie objętym kontrolą *Program gminny* nie był aktualizowany, pomimo wzrostu ilości zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest o 2 754 945 kg w stosunku do ilości przyjętej w *Programie*⁹ (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 11-178, 291)

1.4. W Programie określono w szczególności m.in.:

- charakterystykę wyrobów zawierających azbest i informacje na temat szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka;
- wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zawierające informacje na temat szacunkowej ilości (w m²) i ciężaru (w Mg) wyrobów zawierających azbest w poszczególnych miejscowościach z terenu gminy Sławno;
- dane geoprzestrzenne zawierające lokalizację działek/budynków, w których stwierdzono wykorzystanie azbestu z przypisanymi atrybutami dotyczącymi ilości wyrobów azbestowych (m²), typ zabudowy, rodzaju wyrobów, stopniu pilności ich usunięcia oraz lokalizacji wyrobów (miejscowość, ulica, nr domu, nr działki ewidencyjnej);
- harmonogram realizacji Gminnego Programu. W harmonogramie tym wyszczególniono zadania związane z likwidacją odpadów zawierających azbest w tym również dotyczące: zadań organizacyjnych, informacyjnych, edukacyjnych oraz inwestycyjnych;
- opis możliwości pozyskiwania środków finansowych na działania związane z usuwaniem azbestu z terenu Gminy Sławno. Program przewidywał, że realizacja zadań będzie finansowana z wykorzystaniem środków własnych budżetu gminy, środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, kredytów, a także środków przewidzianych w programach realizowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (do 2013 r.);

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dalej: Programem, Gminnym Programem

⁹ Dane wg *Bazy Azbestowej* na dzień 14.01.2022 r.

- miernik rezultatu określony jako roczną ilość (3.324,4 m²) azbestu do usunięcia z terenu Gminy;
- wzory dokumentów np. oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest, informacji o wyrobach zawierających azbest, karty ewidencji odpadu oraz karty przekazania odpadu.

(akta kontroli str. 11-178)

1.5. W wyniku inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na etapie opracowania *Programu* (przeprowadzonej w okresie 2012 r.) ustalono, że z łącznej masy 7.910 Mg takich wyrobów:

- 7.743 Mg stanowiły powierzchnie dachów tj. płyty azbestowo-cementowe płaskie i faliste (w tym pierwszy stopień pilności – 13 Mg, drugi – 0 Mg, a trzeci – 7 730Mg),
- 87 Mg stanowił wyrób azbestowy składowany na terenach posesji,
- 80 Mg stanowiły rury i złącza azbestowo-cementowe wykorzystywane w gminnej sieci wodociągowej.

Na terenie Gminy największa ilość azbestu znajdowała się na dachach budynków gospodarczych (ok. 67,3%) i budynków mieszkalnych (ok. 20,3%). Azbest pokrywający budynki użyteczności publicznej, przemysłowe oraz mieszkalno-gospodarcze stanowił ok. 0,9%, natomiast 11,5% spośród zinwentaryzowanych budynków pełniło inne funkcje. W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą na terenie Gminy znajdowała się następująca ilość: zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwionych oraz pozostałych do unieszkodliwienia¹⁰:

- 2016 r.: 10.160.404 kg, (os. fizyczne 10.109.203 kg, os. prawne 51.201kg), 545.094 kg (odpowiednio: 545.094 i 0 kg), 9.615.310 kg (9.564.109 kg i 51.201 kg);
- 2017 r.: 10.244.274 kg, (10.193.073 kg, 51.201kg), 638.310 kg (619.247 i 19.063 kg), 9.605.964 kg (9.573.826 kg i 32.138 kg);
- 2018 r.: 10.443.152 kg, (10.311.951 kg, 131.201 kg), 765.109 kg (735.923 i 29.186 kg), 9.678.043 kg (9.576.028 kg i 102.015 kg);
- 2019 r.: 10.541.327 kg, (10.408.626 kg, 132.701 kg), 855.379 kg (826.193 i 29.186 kg), 9.685.948 kg (9.582.433 kg i 103.515 kg)¹¹;
- 2020 r.: 10.691.852 kg, (10.559.151 kg, 132.701 kg), 999.624 kg (970.438 i 29.186 kg), 9.692.228 kg (9.588.713 kg i 103.515 kg);
- 2021 r.: 10.664.945 kg, (10.532.244 kg, 132.701 kg), 1.162.437 kg (1.133.251 i 29.186 kg), 9.502.508 kg (9.398.993 kg i 103.515 kg);

Wg *Bazy Azbestowej*¹², w Gminie zinwentaryzowano 10 664 945 kg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 1 162 437 kg (10,9%), pozostało do unieszkodliwienia 9 502 508 kg (89,1%).

¹⁰ Dane na podstawie corocznych wyciągów z bazy azbestowej wg stanu na ostatni dzień każdego roku.

¹¹ Przyczyną wzrostu ilości azbestu była decyzja Ministerstwa Przemysłu i Technologii o korekcie wartości przelicznika stosowanego do określania ilości wyrobów zawierających azbest szacowanych pierwotnie przy użyciu jednostki m². Nowa wartość przelicznika wynosiła 15 kg/m² i taka wartość była domyślnie stosowana w systemie *Bazy Azbestowej* od dnia wprowadzenia zmiany. Szacowana masa wyrobów zinwentaryzowanych i wprowadzonych do systemu *Bazy Azbestowej* z uwzględnieniem jednostki m² uległa automatycznej korekcie w dniu 28.06.2019 r. (źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/aktualnosci/biezace-aktualnosci/288-zmiana-wartosci-przelicznika-m2-kg-dla-wyrobow-w01-oraz-w02>).

¹² Wg stanu na dzień 9.03.2022 r.

Dokonując corocznej aktualizacji danych w *Bazie Azbestowej*, od powyższych ilości wyrobów zawierających azbest odejmowano corocznie ilości takich wyrobów nieszkodliwionych w ramach dofinansowania WFOŚiGW w Łodzi udzielonego na usunięcie azbestu w Gminie¹³ zakładając, że pozostałe wyroby nie zostały usunięte indywidualnie, tj. bez dofinansowania ze strony Gminy. Dokonywano również bieżących korekt w zakresie ilości wyrobów zinwentaryzowanych, które wynikały głównie z podania dokładnych danych przez osoby składające wnioski o udzielenie dofinansowania na usunięcie azbestu. W Urzędzie nie prowadzono odrębnej – poza Bazą – ewidencji takich wyrobów, ponieważ Baza uwzględniała ich ilość, rodzaj i miejsca występowania.

Ilość nieszkodliwionych w Gminie wyrobów azbestowych w latach 2016 – 2022, rozliczonych w ramach środków pozyskanych z WFOŚiGW w Łodzi, była niższa jednak o 162.437 kg niż wartość figurująca w bazie azbestowej (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 11-178, 291, 296)

1.6. W badanym okresie do Urzędu nie wpłynął żaden formularz od osoby fizycznej tj. „Informacja o wyrobach zawierających azbest”. Osoby fizyczne, zamieszkałe na terenie Gminy i wykorzystujące azbest, nie składały, w latach 2016-2021, corocznych informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzającej zagrożenie dla środowiska zgodnie z art. 162 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Wójt wyjaśnił, że nie były podejmowane działania wobec mieszkańców Gminy, mające na celu przekazywanie corocznie Wójtowi informacji o wyrobach zawierających azbest z uwagi na przeoczenie.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Policji, Gmina nie kierowała do organów ścigania zawiadomień o popełnieniu wykroczeń z art. 346 ust.1 ww. ustawy w stosunku do mieszkańców nieskładających stosownych informacji w zakresie wyrobów azbestowych.

(akta kontroli str. 303-341, 508-509)

1.7. Program został opublikowany na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (BIP)¹⁴ Urzędu.

(akta kontroli str. 299-302)

1.8. W latach 2016-2021 obowiązywały dwa Regulaminy organizacyjne¹⁵, w których zadania związane z realizacją zadań w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności prowadzenia bazy danych o wyrobach zawierających azbest zostały przypisane do realizacji Referatowi Budownictwa, Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu. Zadania te zostały również przydzielone do realizacji i przypisano je w zakresach czynności pracownikom Urzędu. Zadania z zakresu usuwania azbestu, dotyczące m.in. prowadzenia bazy danych o wyrobach zawierających azbest zostały przydzielone do realizacji i przypisano je w zakresach czynności dwóm pracownikom ww. Referatu Urzędu.

(akta kontroli str. 179-290)

¹³ Szczegóły opisano w pkt. 2.5 wystąpienia.

¹⁴ <http://bip.ugslawno.pl/dokumenty/dokument/dok/222.html>

¹⁵ W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Stawno nadany zarządzeniem nr 2/12 Wójta Gminy Stawno z 1.03.2012 r. zmieniony zarządzeniem nr: 7/12 z 31.07.2012 r., 8/12 z dnia 31.08.2012 r., 7/12 z 13.07.2012 r., 8/12 z 31.08.2012 r., 5/13 z 29.11.2013 r., 1/14 z 17.02.2014 r., 6/14 z 25.08.2014 r., 4/15 z 15.04.2015 r., 6/15 z 22.06.2015 r., 11/15 z 20.07.2015 r., 1/16 z 20.01.2016 r., 4/16 z 29.08.2016 r., 4/17 z 12.06.2017 r., 5/18 z 12.04.2018 r. oraz Regulamin nadany zarządzeniem nr 110/18 z 31.12.2018 r. zmieniony zarządzeniem nr 30/19 z 3.04.2019 r., 71/19 z 5.07.2019 r., 114/19 z 11.10.2019 r., 80/2020 z 31.08.2020 r., 73/2021 z 6.08.2021 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Wójt nie opracował projektu aktualizacji *Programu gminnego*, podczas gdy zgodnie z pkt 4.3. *Programu krajowego*, jednym z zadań samorządów gmin (ppkt 2) była aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. W okresie objętym kontrolą zaszyły okoliczności wymagające takiej aktualizacji, bowiem nastąpił wzrost ilości wyrobów azbestowych na terenie Gminy. Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wzrosła z 7 910 000 kg do 10 664 945 kg¹⁶, tj. o 2 754 945 kg (o 25,8%) w stosunku do ilości przyjętej w *Programie*, a ustalony w nim harmonogram nie zapewniał możliwości usunięcia wszystkich zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy do 2032 r.

Wójt wyjaśnił, że w wyniku niedopatrzenia w *Programie* nie dokonano aktualizacji zinwentaryzowanych ilości azbestu w przeliczeniu na Mg przy wartości przelicznika 15 kg/m². Przy aktualizacji *Programu* błąd ten zostanie usunięty.

(akta kontroli str. 297-298, 303-341)

2. Pomiędzy danymi będącymi w posiadaniu Urzędu (z inwentaryzacji oraz realizacji umów z WFOŚiGW), a zamieszczonymi na www.bazaazbestowa.gov.pl, występowały (do dnia 9.03.2022 r.) różnice, w zakresie dotyczącym ilości unieszkodliwionej ilości azbestu - odpowiednio: wskazano w bazie – 1.162.437 kg, według ilości unieszkodliwionej winno być 1.324.874 kg¹⁷.

Wójt wyjaśnił, że różnice w ilości wyrobów azbestowych wykazywane w bazie w stosunku do faktycznie usuniętych wynikały z błędnej aktualizacji Bazy Azbestowej, polegającej na tym, że z bazy usuwane były pozycje w ilości wagowej, a nie w ilości faktycznie usuniętych wyrobów – nieprawidłowości z lat ubiegłych zostaną usunięte do 31.12.2023 r.

(akta kontroli str. 352-368)

OCENA CZĄSTKOWA

Podejmowane przez Gminę działania mające na celu realizację *Programu krajowego* na ogół były prowadzone zgodnie z przyjętymi założeniami. W okresie kontrolowanym Wójt zapewnił przygotowanie organizacyjne Urzędu do wykonywania zadań w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz realizacji *gminnego Programu*. Jednak przyjęty w 2013 r. *Program* nie był aktualizowany, pomimo wystąpienia w późniejszym czasie okoliczności które uzasadniały taką konieczność, tj. wzrost ilości zinwentaryzowanego azbestu na terenie Gminy. W konsekwencji pierwotnie przyjęty harmonogram nie zapewniał możliwości usunięcia wszystkich zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy do 2032 r. Ilość unieszkodliwionych wyrobów w *Bazie Azbestowej* nie odpowiadała ilości wynikającej z posiadanej przez Urząd dokumentacji ich usunięcia. Ponadto, w Urzędzie nie podejmowano żadnych działań zmierzających do pozyskania informacji od osób fizycznych o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, które były zobowiązane do corocznego przedkładania Wójtowi informacji w formie uproszczonej. Zdaniem NIK, informacja taka pozwoliłaby na pozyskanie dokładniejszych danych co do faktycznej ilości azbestu na terenie Gminy, w stosunku do danych pozyskanych na etapie opracowania *Programu gminnego* w 2013 roku.

¹⁶ Wg stanu na dzień 9.03.2022 r.

¹⁷ Np: wg. bazy ilość wyrobów zawierających azbest zinwentaryzowanych na budynku gospodarczym (nr działki ewidencyjnej nr 42 nr domu 16) wynosiła 1590 kg, natomiast faktycznie dokonano odbioru 1880 kg.

W konsekwencji braku takich działań dane znajdujące się w Bazie Azbestowej, stanowiącej główne narzędzie gromadzenia informacji na temat rodzaju, ilości i miejsc występowania tego typu wyrobów, były niekompletne i nieaktualne.

Opis stanu
faktycznego

2. Zaawansowanie realizacji Programu na terenie gminy

2.1. W Gminnym programie usuwania wyrobów zawierających azbest ustalony został harmonogram działań mających zapewnić jego pełną realizację do 2032 r. Harmonogram obejmował trzy etapy działań. W I etapie na 2012 r. określono cel krótkookresowy, tj. przeprowadzenie inwentaryzacji, opracowanie Programu, opracowanie bazy danych wyrobów zawierających azbest i jej wprowadzenie do bazy azbestowej oraz rozpoczęcie procesu monitorowania procesu usuwania wyrobów azbestowych. W etapie II na lata 2013-2022 określono cel średniookresowy, tj. zapewnienie środków finansowych na realizację Programu, aktualizację programu oraz usunięcie 50% materiałów zawierających azbest. Etap III na lata 2023-2032 obejmuje aktualizację programu oraz unieszkodliwienie 50% wyrobów. Ponadto we wszystkich etapach zaplanowano akcje informacyjne i edukacyjne (połączone poprzez zorganizowanie imprez, festynów, wystaw i konkursów) na temat szkodliwości azbestu i możliwości jego unieszkodliwiania.

W latach 2013-2021 z terenu Gminy Sławno usunięto łącznie 1.162.437¹⁸ kg zinwentaryzowanych w 2012 r. Biorąc pod uwagę ilość wyrobów zawierających azbest wg *Bazy Azbestowej*¹⁹, zinwentaryzowanych na terenie Gminy (10.664.945 kg), stanowiło to 10,9% tej wartości. Usuwanie wyrobów azbestowych z obiektów osób fizycznych rozpoczęto w 2013 r. W Programie na lata 2013-2022 założono, że ze zinwentaryzowanych 7.910 Mg wyrobów zawierających azbest, do końca 2022 r. zostanie usuniętych łącznie 50% (3955 Mg), w latach 2023-2032 – 50% (3955Mg).

(akta kontroli str. 11-178, 291, 296)

2.2. Urząd posiada dostęp do *Bazy Azbestowej* od 2012 r. Wszystkie dane wprowadza do bazy azbestowej pracownik Referatu Budownictwa, Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu za pomocą środka informatycznego.

(akta kontroli str. 281-290, 299-302)

W latach 2016-2021 przekazywano do Marszałka Województwa Łódzkiego zbiorcze dane²⁰ o ilości, rodzaju i miejscach występowania azbestu, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska²¹, na podstawie inwentaryzacji z 2012 r., z uwzględnieniem informacji zebranych przez Urząd na temat usuniętych wyrobów w późniejszych okresach, a także kart odpadów przedstawianych do rozliczenia finansowego zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska przekazywano w dniach: 3.04.2017 r. (za 2016 r.), 27.03.2018 r. (za 2017 r.), 25.03.2019 r. (za 2018 r.), 16.06.2020 r. (za 2019 r.), 23.03.2021 r. (za 2020 r.).

(akta kontroli str. 371-493)

2.3. W latach 2017-2021 Urząd organizował usuwanie z terenu Gminy Sławno wyrobów zawierających azbest. W kontrolowanym okresie Urząd zlecił, stosownie do uregulowań zawartych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień

¹⁸ Wg stanu na dzień 9.03.2022 r.

¹⁹ Wg stanu na dzień 9.03.2022 r.

²⁰ W postaci wyeksportowanych do arkusza kalkulacyjnego plików

²¹ Dz. U z 2015 r., poz. 1450 dalej; rozporządzenie MŚ z 23.07.2009 r.

publicznych (PZP)²², łącznie 5 zamówień na wykonanie zadań związanych z utylizacją i unieszkodliwieniem wyrobów. W badanym okresie Urząd wydatkował na realizację zadań z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest łącznie 249,1 tys. zł (w tym 49,0 tys. zł. ze środków własnych). Mieszkańcy Gminy Sławno (właściciele nieruchomości) nie ponosili kosztów w ramach organizowanego przez Urząd wywozu odpadów zawierających azbest.

W 2016 r. Urząd nie zorganizował usuwania z terenu Gminy Sławno wyrobów zawierających azbest. Wójt wyjaśnił, iż w okresie tym nie był realizowany odbiór azbestu, z uwagi na wyczerpanie puli środków przeznaczonych na dofinansowanie odbioru azbestu, został skrócony okres naboru wniosków przez WFOŚiGW w Łodzi. Zgłoszone w 2016 r. przez mieszkańców ilości azbestu odebrane zostały w 2017 r.

(akta kontroli str. 299-302, 514)

2.4 W latach 2016-2021 na sfinansowanie zadań związanych usuwaniem z terenu Gminy Sławno wyrobów zawierających azbest wydatkowano łącznie 249,1 tys. zł. Wydatki te realizowano w dziale 900 - Gospodarka komunalna, rozdziale 90002 - Gospodarka odpadami, § 4300 klasyfikacji budżetowej, i tak: w 2018 r. wydatkowano środki w wysokości 81,4 tys. zł (z zaplanowanych 666,6 tys. zł), w 2019 r. - 33,9 tys. zł (z zaplanowanych 508,7 tys. zł), w 2020 r. - 69,4 tys. zł (z zaplanowanych 956,5 tys. zł), w 2021 r. - 64,4 tys. zł (z zaplanowanych 70,0 tys. zł). Wydatkowane środki z budżetu Gminy corocznie były przeznaczone na pokrycie wkładu własnego w ramach realizacji wniosku składanego do WFOŚiGW. Różnica pomiędzy środkami pierwotnie zaplanowanymi, a wykorzystanymi w latach 2018-2020 wynikała z faktu niewyodrębnienia klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf) wyłącznie na działania związane z usuwaniem azbestu. Środki wydatkowane na usuwanie azbestu znajdowały się w ogólnej kwocie w paragrafie 4300, rozdział 90002, dział 900.

W 2016 i 2017 r. nie wydatkowano środków na ww. zadania. Wójt wyjaśnił, że w 2016 termin składania wniosków przez właścicieli nieruchomości o odbiór wyrobów zawierających azbest został określony na dzień 15.07.2016 r., jednak przed upływem tego terminu z uwagi na wyczerpanie środków w WFOŚiGW wstrzymany został nabór wniosków, natomiast w 2017 r., w budżecie Gminy zostały zabezpieczone środki na usuwanie azbestu jednak z uwagi na fakt, że wniosek o dofinansowanie wpłynął do WFOŚiGW w dniu 6.10.2017 r., a umowa o dofinansowanie została zawarta w dniu 29.12.2017 r., realizacja zadania, płatność należności i przekazanie środków z dofinansowania nastąpiło zgodnie z zapisami umowy w 2018 r.

(akta kontroli str. 292, 342-351)

2.5. W okresie objętym kontrolą Gmina ubiegała się i otrzymała dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem azbestu wyłącznie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

W poszczególnych latach badanego okresu Gmina wydatkowała:

- 2017 r. - 48,1 tys. zł (z wnioskowanych 64,7 tys. zł). Zadania te dofinansowane zostały z WFOŚiGW w wysokości 38,5 tys. zł (79,9%) i ze środków własnych Gminy w kwocie 9,6 tys. zł (20,1%). W ramach realizacji zadania usunięto 188,058 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu 85 posesji;
- 2018 r. - 33,2 tys. zł (z wnioskowanych 52,2 tys. zł). Zadania te dofinansowane zostały z WFOŚiGW w wysokości 29,9 tys. zł (89,9%) i ze środków własnych Gminy

²² Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2019 r., poz. 1843) zastąpiona ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2021 r., poz. 1129), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

w kwocie 3,3 tys. zł (10,1%). W ramach realizacji zadania usunięto 154,597 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu 63 posesji;

- 2019 r. – 33,9 tys. zł (z wnioskowanych 32,2 tys. zł). Zadania te dofinansowane zostały z WFOŚiGW w wysokości 27,4 tys. zł (80,7%) i ze środków własnych Gminy w kwocie 6,5 tys. zł (19,3%). W ramach realizacji zadania usunięto 92,417 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu 42 posesji;
- 2020 r. – 69,3 tys. zł (z wnioskowanych 46,3 tys. zł). Zadania te dofinansowane zostały z WFOŚiGW w wysokości 46,3 tys. zł (66,7%) i ze środków własnych Gminy w kwocie 23,0 tys. zł (33,3%). W ramach realizacji zadania usunięto 175,068 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu 53 posesji;
- 2021 r. – 64,4 tys. zł (z wnioskowanych 64,6 tys. zł). Zadania te dofinansowane zostały z WFOŚiGW w wysokości 58,0²³tys. zł (89,9%) i ze środków własnych Gminy w kwocie 6,4 tys. zł (10,1%). W ramach realizacji zadania usunięto 169,640 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu 66 posesji.

W okresie objętym kontrolą usunięto łącznie 779,780 Mg wyrobów zawierających azbest z 309 posesji. Otrzymane środki każdorazowo zostały przeznaczone na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów azbestowych. W zakresie rzeczowym, realizacja zadań odbywała się zgodnie z harmonogramem finansowo-rzeczowym, stanowiącym każdorazowo załącznik do umów o dotację.

Umowy o dotację określały, że efektem ekologicznym zadania było unieszkodliwienie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w każdorazowo ustalonych wysokościach, a potwierdzeniem uzyskania efektu rzeczowego zadania był protokół odbioru końcowego.

Urząd przekazywał do Funduszu rozliczenie końcowe, do którego załączono fakturę VAT otrzymaną od wykonawcy robót i opisaną pod względem merytorycznym i rachunkowym, karty przekazania odpadów na składowisko oraz sprawozdanie z realizacji zadania z wykazem posesji, z których usunięto odpady zawierające azbest.

(akta kontroli str. 293-294)

2.6. Zgodnie z *Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032* do zadań samorządu gminnego należało m.in.:

- organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
- inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
- współpraca z organami kontrolnymi (inspekcją sanitarną, inspekcją pracy, inspekcją nadzoru budowlanego i inspekcją ochrony środowiska).

W badanym okresie Urząd rozpropagował wśród mieszkańców Gminy Sławno ulotki o problematyce szkodliwości wyrobów zawierających azbest i potrzebie ich usuwania z terenu gminy. Ulotka zatytułowana „Azbest w twoim domu, czym grozi i jak się go pozbyć” przygotowana była w ramach realizacji zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” na zlecenie Ministerstwa Gospodarki. Zawierała ona informacje dotyczące m.in.: sposobu przeprowadzenia oceny stanu technicznego oraz inwentaryzacji wyrobów azbestowych znajdujących się w gospodarstwach

²³ Na dzień zakończenia kontroli środki z WFOŚiGW nie wpłynęły na rachunek bankowy Urzędu.

domowych, możliwości uzyskania pomocy w zakresie związanym z usuwaniem wyrobów azbestowych, stronę internetową www.bazaazbestowa.pl oraz stronę internetową Ministerstwa Gospodarki.

Na stronie internetowej Urzędu²⁴ w zakładce „Urząd Gminy – druki urzędowe” do pobrania” zamieszczano informacje o naborze wniosków w sprawie dofinansowania kosztów unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest.

W okresie objętym kontrolą NIK, inspirowano właściwą postawę obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych wśród mieszkańców. Działania te były realizowane w powiązaniu z innymi akcjami ekologicznymi i festynami ekologicznymi. W szkołach na terenie Gminy Sławno w ramach corocznie organizowanych akcji „Sprzątanie świata” prowadzone były prelekcje o tematyce odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Koszt realizacji zadań wyniósł ok. 70,0 tys. zł., a w działaniach uczestniczyło ok. 5 tysięcy osób.

W Urzędzie nie realizowano następujących zadań:

- organizacji szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
- współpracy z mediami w celu propagowania inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- współpracy z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
- współpracy z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Wójt wyjaśnił, że gmina podejmowała liczne działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców dotyczące podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest poprzez organizowanie akcji i festynów ekologicznych, dystrybucję broszur jak również prowadzenie reelekcji w szkołach.

(akta kontroli str. 11-178, 303-351)

2.7. Odnośnie zidentyfikowanych problemów w zakresie realizacji Programu Wójt wyjaśnił, że podstawowym problemem są ograniczone możliwości finansowe właścicieli nieruchomości na których znajduje się azbest, co uniemożliwia finansowanie kosztów wymiany pokryć dachowych. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na brak decyzji o wymianie pokryć azbestowych jest również niedostateczna świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest.

(akta kontroli str. 299-302)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Sporządzone przez Urząd *Informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska* według stanu na dzień 31 grudnia 2016 i 2019 r. zostały przedłożone Marszałkowi Województwa Łódzkiego po terminie określonym w § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, a opóźnienie wyniosło odpowiednio: 94 i 167 dni. Zgodnie z ww. przepisem, powyższe Informacje wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, według stanu na dzień 31 grudnia. Powyższa nieprawidłowość jak wynika

²⁴ <http://www.ugslawno.pl/>

z wyjaśnień Wójta powstała w wyniku nieobecności pracownika merytorycznego, co przelożyło się na brak zachowania terminu złożenia informacji.

(akta kontroli str. 303- 341, 342-351, 371-493)

OCENA CZĄSTKOWA

Zaawansowanie realizacji przyjętego Programem harmonogramu realnie zagrażało terminowemu usunięciu wyrobów zawierających azbest do końca 2032 r. z terenu Gminy. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. usunięto bowiem zaledwie około 10,9% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych. Przy tej dynamice usuwania średniorocznie 129.159 kg tych wyrobów, potrzebne będą co najmniej 73 lata na całkowite usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy. W ocenie NIK przy utrzymaniu takiego tempa unieszkodliwiania azbestu, niemożliwe będzie zrealizowanie celu przyjętego w *Programie Krajowym*, tj. eliminacji azbestu do końca 2032 roku. Zdaniem NIK główną przyczyną takiego stanu rzeczy była konieczność poniesienia przez mieszkańców znacznych nakładów na wykonanie nowego pokrycia dachowego, które nie podlegało dofinansowaniu ze środków funduszy ekologicznych, a także brak formalnych możliwości wyegzekwowania przez Gminę harmonogramu usuwania azbestu przyjętego w *Programie gminnym*. Stwierdzona nieprawidłowość obejmowała nieterminowe przekazywanie *Informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska* Marszałkowi Województwa Łódzkiego.

3. Realizacja przez Samorząd Gminy, jako właściciela/zarządcy nieruchomości obowiązków w zakresie posiadanych wyrobów zawierających azbest

Opis stanu faktycznego

3.1. Gmina jako właściciel nieruchomości nie przeprowadzała w okresie objętym kontrolą inwentaryzacji w drodze spisu z natury wyrobów zawierających azbest. (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

Za lata 2016-2021 Gmina wywiązywała się z obowiązku przekazywania corocznie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego „Informacji o wyrobach zawierających azbest”. Dane w informacji były przedstawione na podstawie inwentaryzacji dokonanej w 2012 r. Z wyjątkiem roku 2019, informacje, te przekazywane były terminowo tj. do 31 stycznia (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 494-505)

3.2. W latach 2016 - 2021 pracownicy Urzędu ani innych jednostek gminnych nie przeprowadzili kontroli stanu i możliwości użytkowania obiektów zawierających azbest, co było sprzeczne z § 4 ust. 1 rozporządzenia azbestowego (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str.342-351)

3.3. W wyniku oceny dokonanej w 2012 r. (na potrzeby sporządzenia *Programu*) zakwalifikowano w: 2016 r. – 3, 2017 – 2, 2018 – 2, 2019 – 2, 2020 – 2, 2021 – 2 obiektów, które wymagałyby wymiany lub naprawy bezzwłocznej (I stopień pilności). Do II stopnia pilności nie zakwalifikowano żadnych obiektów. Natomiast do III stopnia pilności zakwalifikowano (wymagały ponownej oceny w terminie do 5 lat), w 2016 – 5, 2017 r. – 4, 2018 – 4, 2019 – 4, 2020 – 4, 2021 – 4 obiektów. Faktyczna ilość wyrobów azbestowych w obiektach gminnych wynosiła 3013 m² (lata 2016-2017), 29179 kg (rok 2019) 1096 m² (lata 2020-2021).

Za wyjątkiem 2017 r. (jednego budynku) Gmina jako właściciel nieruchomości przestrzegala kolejności usuwania wyrobów zawierających azbest.

W 2017 r. nie usunięto płyt cementowo-azbestowych w Zespole Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli, który to obiekt posiadał I stopień pilności usunięcia wyrobów, a usunięto płyty zawierające azbest z dachów Publicznej Szkoły Podstawowej w Zachorzowie, które to obiekty zakwalifikowano do III stopnia pilności usunięcia elementów azbestowych. Wójt wyjaśnił, że usunięcie azbestu z dachów Publicznej Szkoły Podstawowej w Zachorzowie wynikało z faktu, iż dach ten został zniszczony podczas burzy i gradobicia, i w konsekwencji tego zdarzenia wymiana jego była podyktowana zapewnieniem bezpieczeństwa dalszego użytkowania obiektu.

(akta kontroli str. 295, 369-370)

3.4. W okresie objętym kontrolą Wójt nie udzielał zamówień i nie dokonywał wyboru wykonawców prac związanych usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest jako właściciel/zarządca nieruchomości które stanowiły własność Gminy Sławno.

Każdorazowo proces związany z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest z trzech obiektów był realizowany przez Dyrektorów poszczególnych placówek oświatowych. W badanym okresie dokonano usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z trzech²⁵ nieruchomości które stanowiły własność Gminy Sławno.

Z informacji uzyskanych w toku kontroli od: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) oraz Okręgowego Inspektora Pracy w Łodzi wynika, że w latach 2016-2021:

- inspektorzy pracy z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi nie prowadzili kontroli na terenie Gminy Sławno w podmiotach usuwających i unieszkodliwiających wyroby zawierające azbest,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi nie prowadził kontroli w zakresie nadzoru nad podmiotami usuwającymi i unieszkodliwiającyymi wyroby zawierające azbest. Ponadto w ww. okresie do WIOŚ nie wpływały wnioski o podjęcie działań na terenie gminy Sławno, w związku z ewentualnym usuwaniem azbestu bez udziału profesjonalnych firm. WIOŚ nie przekazywał informacji w ww. zakresie organom ochrony środowiska.

(akta kontroli str. 352-370, 510-513)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Informacja o wyrobach zawierających azbest, których właścicielem/zarządzającym była Gmina, w 2019 roku została przekazana nieterminowo, tj. w dniu 18 lipca 2019 r., a opóźnienie wyniosło 167 dni. Było to wbrew § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest²⁶, ponieważ wykorzystujący wyroby zawierające azbest powinien przedkładać informację corocznie w terminie do dnia 31 stycznia.

Wójt wyjaśnił, że nieprzekazanie Marszałkowi Województwa Łódzkiego informacji o wyrobach azbestowych, w roku 2019, po terminie określonym w § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia, powstało w wyniku nieobecności pracownika

²⁵ Publiczna Szkoła Podstawowa w Zachorzowie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Kozeninie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Kunicach

²⁶ Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31

merytorycznego co przełożyło się na brak zachowania terminu złożenia informacji Marszałkowi Województwa Łódzkiego.

(akta kontroli str. 342-351, 494-505)

2. W latach 2016 - 2021 pracownicy Urzędu nie przeprowadzili kontroli stanu i możliwości użytkowania obiektów zawierających azbest, co było sprzeczne z § 4 ust. 1 rozporządzenia azbestowego. Zgodnie z powyższym przepisem, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca obiektu zawierającego azbest przeprowadza kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów.

Wójt wyjaśnił, że brak oceny stanu wyrobów zawierających azbest w okresie objętym kontrolą spowodowany był niedopatrzaniem.

(akta kontroli str. 342-351)

3. W latach 2016-2021, Gmina jako właściciel (użytkownik lub zarządca) nie wywiązywała się z obowiązku corocznego przeprowadzania inwentaryzacji w drodze spisu z natury wyrobów zawierających azbest. W kontrolowanym okresie nie była przeprowadzana inwentaryzacja w drodze spisu z natury wyrobów, instalacji lub urządzeń zawierających azbest, dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest oraz rur azbestowo-cementowych. Było to wbrew § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Wójt wyjaśnił, że niesporządzanie inwentaryzacji w drodze spisu z natury wyrobów zawierających w okresie objętym kontrolą spowodowany był niedopatrzaniem.

(akta kontroli str. 342-351)

4. Po zakwalifikowaniu w 2012 r. budynków: Zespołu Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli, Punktu Przedszkolnego przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zachorzowie z siedzibą w Psarach do I stopnia pilności usunięcia płyt azbestowo-cementowych płaskich z poszycia dachowego, przez okres ponad 10 lat Gmina nie podjęła działań mających na celu wyeliminowanie, najpóźniej w ciągu roku, wyrobów z azbestem z tych budynków lub zabezpieczenia płyt szczelną powłoką, co naruszało § 7 ust.1 rozporządzenia azbestowego. Wójt Gminy w złożonym wyjaśnieniu stwierdził, że nieusunięcie wyrobów zakwalifikowanych do I stopnia pilności wynikało z powodu ograniczonych środków finansowych na inwestycje w zakresie obiektów oświatowych. Gmina nie występowała z wnioskami o dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z tych obiektów.

(akta kontroli str. 352-368, 506-507)

OCENA CZĄSTKOWA

Kontrolowana jednostka jako właściciel nieruchomości, na których występowały wyroby zawierające azbest, nie wypełniała niektórych obowiązków z tym związanych. W badanym okresie w Urzędzie wbrew z § 4 ust. 1 rozporządzenia azbestowego, nie dokonano kontroli stanu spisanych z natury wyrobów zawierających azbest, a informacje o tych wyrobach nie zawsze były przekazywane terminowo Marszałkowi Województwa Łódzkiego, co było niezgodne z § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest. Wójt nie przeprowadzał również inwentaryzacji w drodze spisu z natury wyrobów, instalacji lub urządzeń zawierających azbest. Ponadto Wójt, nie podejmował działań w zakresie usunięcia wyrobów zakwalifikowanych do I stopnia pilności, pomimo obowiązku wynikającego z § 7 ust.1 rozporządzenia azbestowego.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę i wnioski:

- Uwaga Dokonywanie corocznego spisu z natury wyrobów zawierających azbest znajdujących się na obiektach będących własnością gminy do czasu ich całkowitego usunięcia.
- Wnioski 1. Opracowanie projektu aktualizacji *Programu usuwania azbestu z terenu gminy Sławno*, z uwzględnieniem aktualnej ilości zinwentaryzowanych wyrobów w *Bazie Azbestowej* i przedłożenie go Radzie Gminy w celu podjęcia uchwały.
2. Przeprowadzanie kontroli stanu i możliwości użytkowania obiektów zawierających azbest.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 25 marca 2021 r.

Kontroler
Rafał Piotrowski
St. Inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

.....
podpis

.....
podpis

